Prima instanţă: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Irina Ţonov)
Dosarul nr. 2a-105/25
(2-23181096-02-2a-13012025)

D E C I Z I E

17 decembrie 2025 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Svetlana Vîșcu și Elena Bolocan
Grefierii Alina Dubenco, Tinca Zagorodnîi

examinând în ordine de apel, în şedinţă publică, cererea de apel declarată de apelantul Constantin Roșca, reprezentat de avocatul Sergiu Coptu, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 septembrie 2024, corectată prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 decembrie 2024, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Marina Roșca împotriva lui Constantin Roșca, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția dreptului copilului s. Buiucani, mun. Chișinău, cu privire la desfacerea căsătoriei, încasarea pensiei de întreținere și compensarea cheltuielilor de judecată,-

a c o n s t a t a t:

Pretenţiile reclamantului:

1. La 18 decembrie 2023, reclamanta Marina Roșca, reprezentată de avocatul Doina Ioana Străisteanu, a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Constantin Roșca, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția dreptului copilului s. Buiucani, mun. Chișinău, ulterior concretizată, cu privire la desfacerea căsătoriei, încasarea pensiei de întreținere și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii a indicat că, la 26 decembrie 2022, Constantin Roșca și Marina Roșca, au încheiat căsătoria, au dus o gospodărie comună, au locuit ca o familie pînă în ziua de 18 octombrie 2023, când pârâtul a schimbat lacătul de la ușă și nu i-a permis soției și copilului nou-născut să intre în casă motivând că copilul nu ar fi al lui.
Notează că, pe lângă faptul că a fost alungată din casă, fiindu-i soție, cu a lor copil comun (testul ADN a fost făcut de părți), pârâtul nu contribuie financiar benevol la întreţinere copilului născut la ***** și a soției sale, rămasă fără susținere financiară.

Afirmă că, pârâtul o atacă permanent, că soțul fără să fi fost discutat cu dânsa a devenit deodată unicul părinte responsabil de copil și unicul care suportă integral toate costurile de întreținere și creștere a copilului, lipsită fără suport financiar și susținere, fără soț, fiind căsătorită cu unul. Copil are nevoie de cheltuieli semnificative, fiica lor este un copil nou-născut, în creștere are nevoie de haine, scutece, medicamente, alte produse care se consumă în mod obișnuit în asemenea circumstanțe, pătuț, cărucior, jucării și multe altele. Pârâtul nu pare să fie preocupat deloc de aceste griji, ci doar de dorința sa nesăbuită de a trăi fără griji cu amanta.

Solicită admiterea acțiunii, încasarea de la pârât, în beneficiul reclamantei, a pensiei de întreținere a copilului *****, născută la *****, în cuantum de ¼ din toate veniturile și în sumă fixă de 5000 (cinci mii) lei, lunar, pînă la atingerea vârstei de 18 ani a copilului, cu indexarea corespunzătoare a sumei pe durata executării hotărârii judecătorești, în conformitate cu prevederile art.75 și 76 alin.(1) din Codul familiei; obligarea pârâtului Constantin Roșca să achite lunar în beneficiul reclamantei pensie de întreținere a soției Marina Roșca pînă la atingerea vârstei de 3 ani a copilului *****, născută la *****, în sumă fixă de 5000 lei, cu indexarea corespunzătoare a sumei pe durata executării hotărârii judecătorești, în temeiul art. 82 alin. (2) lit. c) și art.84 din Codul familiei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Poziţia instanţei de fond:

2. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 septembrie 2024, corectată prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 decembrie 2024, s-a admis parțial acțiunea. S-a desfăcut căsătoria între Constantin Roșca și Marina Roșca, înregistrată la 26 decembrie 2022 la Oficiul Stare Civilă Centru, mun. Chișinău, trecută în registrul actelor de stare civilă la nr.1187. Pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei se încasează de la Constantin Roșca taxa de stat în beneficiul statului în sumă de 250 lei, iar Marina Roșca se scutește de la plata taxei de stat. S-a determinat locul de trai al fiicei minore a părților, *****, născută la *****, împreuna cu mama copilului Marina Roșca. S-a încasat de la Constantin Roșca, în beneficiul mamei copilului Marina Roșca, pensie de întreţinere a fiicei minore a părților *****, născută la *****, concomitent, 1/4 din salariu şi/sau alte venituri, și într-o sumă bănească fixă în mărime de 3000 lei (trei mii) lei, lunar, începând cu 18 decembrie 2023, pînă la atingerea majoratului de către copil. S-a încasat de la Constantin Roșca, în beneficiul reclamantei Marina Roșca, pensie de întreţinere a soțului care îngrijește copilul comun, în sumă de 5000 (cinci mii) lei, lunar, începând cu data de 18 decembrie 2023, pînă la atingerea vârstei de trei ani a copilului minor *****, născută la *****. S-a încasat de la

Constantin Roșca, în beneficiul reclamantei Marina Roșca, cheltuielile suportate în legătură cu plata taxei de stat în sumă de 900 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 11950 lei. S-a încasat de la Constantin Roșca, la bugetul de stat, taxa de stat în sumă de 370 lei. În rest, s-a respins cererea de chemare în judecată.

Solicitarea apelantului:

3. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 18 octombrie 2024, apelantul Constantin Roșca, reprezentat de avocatul Sergiu Coptu, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 septembrie 2024, solicitând admiterea cererii de apel și casarea parțială a hotărârii instanței de fond. A indicat că, motivele de fapt şi de drept vor fi prezentate suplimentar după ce va lua cunoştinţă cu hotărârea motivată, rezervându-și dreptul la apel suplimentar.
4. Potrivit fișei de repartizare a dosarului, cauza civilă a fost repartizată spre examinare în ordine de apel, judecătorului Ana Panov în mod automat-aleatoriu la 13 ianuarie 2025.
5. Prin încheierea Curții de Apel Centru din 22 ianuarie 2025, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de apelantul Constantin Roșca, reprezentat de avocatul Sergiu Coptu. S-a acordat apelantului Constantin Roșca, reprezentat de avocatul Sergiu Coptu, un termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri, pentru prezentarea în secția civilă din cadrul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Centru a apelului motivat, cu indicarea motivelor de fapt şi de drept pe care se întemeiază apelul, a probelor invocate în susținerea apelului, a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 3430,00 lei și a dovezii de plată a taxei de timbru în mărime de 200,00 lei. S-a explicat apelantului și reprezentantului său, că în caz contrar, va avea loc restituirea cererii de apel în corespundere cu prevederile art. 369 alin. (1^1) din Codul de procedură civilă.
6. La 13 februarie 2025 prin intermediul oficiului poștal, apelantul Constantin Roșca, reprezentat de avocatul Sergiu Coptu, a prezentat cererea de apel motivată, dovada de plată a taxei de stat și de timbru, înlăturând în termen neajunsurile cererii de apel, dat fiind faptul că încheierea Curții de Apel Centru din 22 ianuarie 2025 prin care nu s-a dat curs cererii de apel, a fost recepționată la 4 februarie 2025, fapt confirmat prin extrasul de pe poșta electronică.
7. Prin încheierea Curții de Apel Centru din 19 februarie 2025, s-a acceptat spre examinare cererea de apel declarată de apelantul Constantin Roșca, reprezentat de avocatul Sergiu Coptu.

Argumentele părţilor:

8. În motivarea apelului s-a indicat că nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, o consideră ca fiind parțial ilegală, neîntemeiată şi pasibilă de a fi casată parţial în partea cerinţelor reclamantei cu privire la încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul minor şi pensiei de întreţinere pentru sine ca mamă a copilului minor căreia i s-a transmis copilul pentru domiciliere cu ea, şi în partea cerinței reclamantei privind încasarea cheltuielilor de judecată suportate, cu dispunerea rejudecării cauzei civile în această parte şi a pronunța în această parte a unei noi hotărâri, prin care a dispune admiterea numai parțială a cerinței reclamantei cu privire la încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul minor şi pensiei de întreţinere pentru sine ca mamă a copilului minor şi a admite numai parţial cerința privind încasarea cheltuielilor de judecată suportate prin reducerea sumei.

Notează că, nu este împotriva faptului să achite pensie de întreţinere soției sale şi copilului său nou-născut, permanent a fost pentru aceasta, nu a alungat-o din apartament, ea a plecat singură încă în luna septembrie 2023.

Subliniază că, nu este împotriva faptului să asigure copilul nou-născut cu locuință, dar dorește ca aceasta să fie efectuat în urma discuției soției sale cu apelantul, conform unei înțelegeri amiabile, să aibă acces şi apelantul în acest apartament, deoarece o altă locuință în mun. Chişinău în care să poată locui, personal nu are.

Indică că, la 21 decembrie 2023 practic colaboratorii de poliție l-au nevoit să iasă din apartament, au instalat-o pe soția sa în acest apartament, apelantul i-a transmis ei cheile de la apartament, iar singur a rămas pe drumuri, nu are unde locui, şi a fost nevoit să plece la sora sa şi să o roage să îl primească temporar la ea, a încheiat cu ea în acest scop un contract de comodat privind folosința gratuită a unei odăi cu pat în apartament la familia ei. Astfel consideră că prin această instalare în apartament a soției sale în modul în care s-a procedat, apelantului i s-a încălcat dreptul de proprietate în privinţa acestui apartament.

Punctează că, achitarea pensiei de întreţinere pentru soția sa şi copilului lor comun, apelantul deja a început să facă din luna noiembrie 2023 în mod benevol a transmis prin transfer bancar soției sale suma de 8000 lei cu titlu de întreţinere pentru ea şi copil pentru 2 luni de zile. Acest fapt este confirmat copia ordinului de transfer a sumei de bani.

Indică că, încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul minor comun şi pentru soție pînă la împlinirea de către copil a vârstei de 3 ani, Constantin Roșca prin referința depusă în instanţa de judecată şi prin poziția avocatului său reprezentant expusă în şedinţa de judecată, a recunoscut parţial aceste cerințe înaintate către el, considerând că cerințele reclamantei intimate, soției sale către el la acest capitol sunt exagerat de mari pentru apelant şi ultimul nu are asemenea venituri lunare şi nu are asemenea posibilități financiare de a achita asemenea sume soției sale cu

titlu de pensie de întreţinere pentru copilul minor şi pentru ea. Astfel consideră concluziile instanţei de fond la capitolul dispunerii încasării de la apelant, în beneficiul soției sale a pensie de întreţinere pentru fiica minoră *****, *născută la* ***** în cuantum de ¼ din toate veniturile şi în sumă fixă de 3000 lei lunar începând cu 18 decembrie 2023 şi pînă la atingerea majoratului de către copil, precum şi în partea încasării de la Constantin Roșca, în beneficiul soției sale reclamantei Marina Roșca, cu titlu de pensie de întreţinere a soției care îngrijește copilul comun în sumă fixă de 5000 lei începând cu 18 decembrie 2023 şi pînă la atingerea vârstei de 3 ani de către copilul minor *****, *născută la* *****, sunt neîntemeiate şi contravin prevederilor legislației în vigoare.

Consideră că, nu trebuie să achite soției sale cheltuieli de judecată suportate în legătură cu plata taxei de stat în sumă de 900 lei şi cheltuieli de asistență juridică în sumă de 11.950 lei, deoarece nu au existat condiții pentru adresarea în instanţa de judecată pentru a fi desfăcută căsătoria, a optat permanent pentru menținerea familiei, dar deoarece reclamanta a depus această acțiune de divorț şi stabilire a domiciliului copilului minor comun, apelantul a fost nevoit să fie de acord cu aceste cerințe.

Prin urmare, solicită admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 septembrie 2024 în partea încasării pensiei de întreţinere de la Constantin Roșca, pentru întreţinerea copilului minor și în partea încasării pensiei de întreţinere pentru soția reclamantă pînă la atingerea de către copil a vârstei de 3 an precum și în partea cerinței reclamantei Marina Roșca privind încasarea de la Constantin Roșca a sumei cheltuielilor de judecată suportate pentru taxa de stat si pentru asistență juridică acordată de avocat în această cauză civilă. A rejudeca cauza civilă în această parte şi a pronunța o nouă hotărâre de către instanţa de apel, prin care a dispune încasarea de la Constantin Roșca, în beneficiul reclamantei Marina Roșca, pensie de întreţinere pentru copilul minor *****, *născută la* *****, în sumă fixă lunară de 2000 - 3000 lei lunar începând cu 1 ianuarie 2024 şi pînă la atingerea majoratului de către copil, şi a încasa de la Constantin Roșca, în beneficiul reclamantei Marina Roșca pentru întreţinerea ei în calitate de soție, mama copilului pînă la atingerea de către copil a vârstei de 3 ani în sumă lunară a câte 2000 - 3000 lei de asemenea de la 1 ianuarie 2024 şi pînă la atingerea de către copil a vârstei de 3 ani, precum şi reduce suma cheltuielilor de judecată solicitate de reclamanta Marina Roșca a fi încasate de la Constantin Roșca pînă la suma de 500 lei pentru cheltuieli de taxa de stat şi pînă la suma de 3000 - 4000 lei pentru cheltuielile de asistență juridică acordată de avocat în această cauză civilă.

9. În şedinţa instanţei de apel, apelantul Constantin Roșca, fiind legal citat pe email prin intermediul reprezentantului său, avocatul Sergiu Coptu, nu s-a prezentat. Concomitent, Colegiul reține că la 17 decembrie 2025 prin

intermediul poștei electronice, avocatul Sergiu Coptu ce acționează în interesele apelantului, a depus o cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsă invocând imposibilitatea de a se prezenta. Prin cererea depusă, reprezentantul apelantului a invocat că susține în continuare cererea de apel motivată cu motivele de fapt și de drept invocate în instrumentul de atac.

Intimata Marina Roșca, în ședința instanței de apel, a solicitat respingerea cererii de apel, cu menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond.

Intervenientul accesoriu Direcția pentru protecția dreptului copilului s. Buiucani, mun. Chișinău, fiind legal citat pe email, nu s-a prezentat, însă la 11 noiembrie 2025 prin intermediul poștei electronice, a depus cerere privind examinarea cererii de apel în lipsa reprezentantului. Concomitent, Colegiul reține că la 5 iunie 2025 prin intermediul poștei electronice, reprezentantul Direcției pentru protecția dreptului copilului s. Buiucani, mun. Chișinău, a depus referință pe marginea cererii de apel depusă de Constantin Roșca, solicitând ca la emiterea deciziei să se țină cont în exclusivitate de interesul superior al copilului.

Prin urmare, a fost dispusă examinarea cererii de apel în lipsa participanților la proces care nu s-au prezentat, or, în conformitate cu prevederile art. 379 alin. (2) din Codul de procedură civilă, neprezentarea în ședința de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanților acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citați legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.

Aprecierea instanţei de apel:

10. Audiind participanți prezenți la proces, analizând motivele invocate în cererea de apel și studiind materialele cauzei, Colegiul consideră necesar de a admite apelul și a casa hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 septembrie 2024, corectată prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 decembrie 2024, în partea încasării de la Constantin Roșca, în beneficiul Marinei Roșca, a pensiei de întreţinere a fiicei minore *****, *născută la* *****, concomitent și într-o sumă bănească fixă în mărime de 3000 lei lunar, începând cu 18 decembrie 2023, pînă la atingerea majoratului de către copil, cu emiterea unei noi hotărâri în această parte, precum și de a modifica hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 septembrie 2024, în partea cuantumului cheltuielilor de asistență juridică, din următoarele motive.
11. În conformitate cu art. 362, alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, apelantul respectând acest termen.
12. În conformitate cu art. 385 lit. b) şi c) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să modifice

hotărârea primei instanţe, precum și să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărîrea primei instanţe, emițând o nouă hotărâre.

13. În temeiul art. 386 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel, dacă concluziile expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanţele cauzei.
14. Potrivit art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.
15. Conform art. 241 alin. (2), (5) şi (6) din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească constă din partea introductivă şi partea dispozitivă. În cazurile prevăzute la art.236 alin.(5), hotărârea judecătorească constă din partea introductivă, partea descriptivă, motivare şi dispozitiv. Fiecare parte a hotărârii se evidenţiază separat în textul acesteia. În motivare se indică: circumstanţele cauzei, constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe, argumentele invocate de instanţă la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanţa. Dispozitivul cuprinde concluzia instanţei judecătoreşti privind admiterea sau respingerea integrală sau parţială a acţiunii, repartizarea cheltuielilor de judecată, calea şi termenul de atac al hotărârii.
16. Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce iau fost prezentate.
17. Instanţa de apel menționează că art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justițiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.
18. Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei rezultă că la 18 decembrie 2023, reclamanta Marina Roșca, reprezentată de avocatul Doina Ioana Străisteanu, a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Constantin Roșca, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția dreptului

copilului s. Buiucani, mun. Chișinău, *ulterior concretizată*, cu privire la desfacerea căsătoriei, încasarea pensiei de întreținere și compensarea cheltuielilor de judecată.

19. Iar prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 septembrie 2024, corectată prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 decembrie 2024, s-a admis parțial acțiunea. S-a desfăcut căsătoria între Constantin Roșca și Marina Roșca, înregistrată la 26 decembrie 2022 la Oficiul Stare Civilă Centru, mun. Chișinău, trecută în registrul actelor de stare civilă la nr.1187. Pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei se încasează de la Constantin Roșca taxa de stat în beneficiul statului în sumă de 250 lei, iar Marina Roșca se scutește de la plata taxei de stat. S-a determinat locul de trai al fiicei minore a părților, *****, *născută la* *****, împreuna cu mama copilului Marina Roșca. S-a încasat de la Constantin Roșca, în beneficiul mamei copilului Marina Roșca, pensie de întreţinere a fiicei minore a părților *****, *născută la* *****, concomitent, 1/4 din salariu şi/sau alte venituri, și într-o sumă bănească fixă în mărime de 3000 lei (trei mii) lei, lunar, începând cu 18 decembrie 2023, pînă la atingerea majoratului de către copil. S-a încasat de la Constantin Roșca, în beneficiul reclamantei Marina Roșca, pensie de întreţinere a soțului care îngrijește copilul comun, în sumă de 5000 (cinci mii) lei, lunar, începând cu data de 18 decembrie 2023, pînă la atingerea vârstei de trei ani a copilului minor *****, *născută la* *****. S-a încasat de la Constantin Roșca, în beneficiul reclamantei Marina Roșca, cheltuielile suportate în legătură cu plata taxei de stat în sumă de 900 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 11950 lei. S-a încasat de la Constantin Roșca, la bugetul de stat, taxa de stat în sumă de 370 lei. În rest, s-a respins cererea de chemare în judecată.

20. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, apelantul Constantin Roșca, reprezentat de avocatul Sergiu Coptu, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 septembrie 2024, solicitând admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 septembrie 2024 în partea încasării pensiei de întreţinere de la Constantin Roșca, pentru întreţinerea copilului minor și în partea încasării pensiei de întreţinere pentru soția reclamantă pînă la atingerea de către copil a vârstei de 3 an precum și în partea cerinței reclamantei Marina Roșca privind încasarea de la Constantin Roșca a sumei cheltuielilor de judecată suportate pentru taxa de stat si pentru asistență juridică acordată de avocat în această cauză civilă. A rejudeca cauza civilă în această parte şi a pronunța o nouă hotărâre de către instanţa de apel, prin care a dispune încasarea de la Constantin Roșca, în beneficiul reclamantei Marina Roșca, pensie de întreţinere pentru copilul minor *****, *născută la* *****, în sumă

fixă lunară de 2000 - 3000 lei lunar începând cu 1 ianuarie 2024 şi pînă la atingerea majoratului de către copil, şi a încasa de la Constantin Roșca, în beneficiul reclamantei Marina Roșca pentru întreţinerea ei în calitate de soție, mama copilului pînă la atingerea de către copil a vârstei de 3 ani în sumă lunară a câte 2000 - 3000 lei de asemenea de la 1 ianuarie 2024 şi pînă la atingerea de către copil a vârstei de 3 ani, precum şi reduce suma cheltuielilor de judecată solicitate de reclamanta Marina Roșca a fi încasate de la Constantin Roșca pînă la suma de 500 lei pentru cheltuieli de taxa de stat şi pînă la suma de 3000 - 4000 lei pentru cheltuielile de asistență juridică acordată de avocat în această cauză civilă.

21. Prin urmare, Colegiul punctează că dezacordul apelantului Constantin Roșca, se reduce doar la mărimea pensiei de întreţinere pentru copilul minor, în partea încasării pensiei de întreţinere pentru fosta soție pînă la atingerea de către copil a vârstei de 3 ani, precum și în partea cerinței privind încasarea cheltuielilor de judecată, cu desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului minor, apelantul fiind de acord. Respectiv, instanța de apel se va expune doar asupra pensiei de întreținere a copilului minor, asupra pensiei de întreținere pentru fosta soție și în partea cheltuielilor de judecată.
22. Colegiul reține că conform prevederilor art. 18 alin. (1) al Convenției internaționale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, prevede că statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.
23. În baza prevederilor art. 58 alin. (1) din Codul familiei, părinţii au drepturi şi obligații egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.
24. Conform prevederilor art. 18 alin. (1) al Legii privind drepturile copilului nr.338 din 15 decembrie 1994, legiuitorul prevede expres că, ambii părinți, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia.
25. Prin titlul IV, din Codul familiei legiuitorul a instituit obligația de întreținere dintre membrii familiei, în special capitolul 12 a reglementat obligația de întreținere dintre părinți și copii.
26. Colegiul remarcă că, instanța de fond a admis capătul de acțiune privind încasarea pensiei de întreținere și a dispus spre încasare pensia de întreținere.

27. Concomitent, la acest compartiment, Colegiul reține că potrivit prevederilor art. 74 alin. (1) din Codul familiei, părinții sânt obligați să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Alin. (2) prevede că modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. Iar potrivit alin. (3) al aceluiași articol, dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinți, a tutorelui copilului sau a autorității tutelare teritoriale.
28. Conform art. 75, alin. (1)-(3) din Codul familiei, cu privire la cuantumul pensiei de întreţinere încasate pentru copilul minor, pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii. Cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante. În cazul în care unii copii rămîn cu un părinte, iar alţii – cu celălalt, pensia de întreţinere plătită în favoarea părintelui mai puţin asigurat se stabileşte într-o sumă bănească fixă, determinată conform art.76.
29. În conformitate cu prevederile art. 76 alin. (1) din Codul familiei, în cazurile cînd părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75.
30. Colegiul notează că potrivit pct. 4 al hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova, privind practica judiciară de soluţionare de către instanţele judecătoreşti a cauzelor referitoare la încasarea pensiei de întreţinere pentru copii şi alţi membri ai familiei, prevede că, conform art. 75 Codul familiei, pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii. Cuantumul cotelor stabilite poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ținându-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante. Fiind vorba de încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul minor într-o cotă stabilită de dispoziţiile art. 75 Codul familiei,

din care rezultă că pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariu şi/sau din alte venituri ale pârâtului, încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul minor sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri poate avea loc numai în cazul în care pârâtul este angajat în câmpul muncii, având un loc de muncă de bază şi, după caz, altul ocupat prin cumul, dispune de un salariu stabil şi/sau alte venituri, cu prezentarea actelor ce confirmă mărimea salariului şi/sau alte venituri ale sale.

31. În cazul în care lipsesc date despre locul de muncă de bază a pârâtului, despre salariul şi/sau alte venituri ale ultimului, sau în cazul în care pe parcursul examinării cauzei sânt prezentate date cu privire la aceea că pârâtul nu este încadrat în câmpul muncii, cu toate că reclamantul a solicitat încasarea pensiei de întreţinere sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, instanţele judecătoreşti urmează să dispună încasarea pensia de întreţinere pentru copilul minor, conform prevederilor art. 76 alin. (1) Codul familiei, într-o sumă bănească fixă.
32. În acest sens, nu va fi considerat că, la pronunțarea hotărârii, instanţa judecătorească a depășit limitele pretenţiilor înaintate de reclamant, deoarece pretenția înaintată de către reclamant ține de încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul minor, iar în conformitate cu art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.
33. Totodată, în cazul în care pe parcursul examinării cauzei se va stabili că încasarea pensiei de întreţinere sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar.
34. În baza prevederilor pct. 5 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție, privind practica judiciară de soluţionare de către instanţele judecătoreşti a cauzelor referitoare la încasarea pensiei de întreţinere pentru copii şi alţi membri ai familiei, potrivit art.76 alin.(1) Codul familiei, în cazurile când părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă

plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75.

35. Instanța de apel reține că, în speță, prima instanță a dispus încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor atât sub forma cotei de 1/4 din salariul și/sau alte venituri ale lui Constantin Roșca, cât și, concomitent, într-o sumă bănească fixă de 3000 lei lunar, reținând că această modalitate ar corespunde interesului superior al copilului.
36. Colegiul nu poate împărtăși această concluzie, întrucât ea nu este susținută de circumstanțele de fapt constatate în cauză și nici de dispozițiile legale incidente.
37. Astfel, potrivit art. 75 din Codul familiei, regula generală privind stabilirea pensiei de întreținere pentru copilul minor constă în încasarea acesteia într-o cotă din salariul și/sau alte venituri ale părintelui obligat la întreținere, în mărime de 1/4 pentru un copil. Prin urmare, această modalitate reprezintă regula instituită de legiuitor și este aplicabilă ori de câte ori părintele dispune de venituri care permit executarea obligației de întreținere în această formă.
38. La rândul său, art. 76 alin. (1) din Codul familiei instituie o derogare de la regula prevăzută la art. 75, permițând stabilirea pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă sau concomitent într-o cotă și într-o sumă fixă doar în situații expres și limitativ prevăzute de lege, și anume atunci când părintele obligat la întreținere are venituri neregulate ori fluctuante, primește veniturile total sau parțial în natură, nu dispune de venituri ori, din alte motive obiective, încasarea pensiei exclusiv sub forma unei cote din salariu este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți.
39. Prin urmare, aplicarea art. 76 din Codul familiei presupune constatarea prealabilă a unor împrejurări concrete, excepționale, dovedite prin probe administrate în proces, care să justifice abaterea de la regula generală prevăzută de art. 75 din Codul familiei.
40. Or, examinând materialele dosarului, Colegiul constată că asemenea circumstanțe nu au fost stabilite de către prima instanță.
41. Hotărârea atacată nu conține o analiză privind caracterul veniturilor apelantului și nici nu stabilește dacă acestea sunt neregulate, fluctuante sau imposibil de identificat. Totodată, instanța de fond nu a reținut existența unor împrejurări care ar demonstra că executarea obligației de întreținere exclusiv sub forma cotei de 1/4 din salariu și/sau alte venituri ar afecta interesul superior al copilului ori ar leza drepturile reclamantei.
42. În lipsa unor asemenea constatări, simpla invocare a interesului superior al copilului nu poate constitui, prin ea însăși, un temei suficient pentru aplicarea dispozițiilor art. 76 din Codul familiei.

43. Mai mult, Colegiul constată că din probele administrate în cauză nu rezultă că apelantul ar fi refuzat să participe la întreținerea copilului minor. Dimpotrivă, acesta a recunoscut constant obligația legală de întreținere, atât prin referința depusă în prima instanță, cât și prin cererea de apel, contestând exclusiv cuantumul și modalitatea de executare stabilită de instanța de fond. Totodată, apelantul a prezentat dovezi privind efectuarea unor transferuri bănești către reclamantă anterior intentării acțiunii, susținând că acestea reprezentau contribuția sa voluntară la întreținerea soției și copilului.
44. Deși aceste plăți nu înlătură obligația legală de întreținere și nu influențează existența dreptului copilului la pensie, ele confirmă lipsa unei conduite de rea-credință din partea apelantului și demonstrează că acesta nu a negat obligația de întreținere.
45. În acest context, Colegiul reiterează că interesul superior al copilului presupune asigurarea unei întrețineri corespunzătoare nevoilor sale, însă acesta trebuie realizat prin aplicarea corectă a normelor legale.
46. Instanța nu poate stabili, în mod arbitrar, o obligație de întreținere cumulativă doar în considerarea faptului că aceasta ar conduce la un cuantum mai mare al prestației, deoarece o asemenea interpretare ar lipsi de conținut condițiile restrictive prevăzute de art. 76 din Codul familiei și ar transforma excepția instituită de legiuitor într-o regulă generală.
47. De asemenea, Colegiul constată că prima instanță nu a motivat în ce mod suma fixă de 3000 lei a fost determinată și nici nu a explicat criteriile utilizate pentru stabilirea acestui cuantum suplimentar.
48. Colegiul constată că, hotărârea nu conține o analiză a necesităților concrete ale copilului, raportate la posibilitățile materiale ale ambilor părinți, astfel încât să rezulte că stabilirea unei obligații cumulative reprezintă singura modalitate de protejare a intereselor minorului.
49. În lipsa unei asemenea motivări, soluția adoptată nu satisface exigențele art. 239 și art. 241 din Codul de procedură civilă privind caracterul legal și întemeiat al hotărârii judecătorești.
50. Colegiul reține că obligația de întreținere revine ambilor părinți, în mod proporțional cu posibilitățile lor materiale și cu necesitățile copilului.
51. Prin urmare, părintele cu care locuiește copilul contribuie la întreținerea acestuia inclusiv prin îngrijirea zilnică, timpul acordat și suportarea nemijlocită a cheltuielilor curente, iar părintele separat contribuie prin plata pensiei de întreținere.
52. Totuși, această obligație nu poate depăși cadrul legal instituit de Codul familiei și nu poate fi agravată în lipsa condițiilor prevăzute expres de lege.
53. În consecință, Colegiul apreciază că soluția primei instanțe privind încasarea concomitentă a pensiei de întreținere în cotă de 1/4 din salariu și/sau alte

venituri și într-o sumă bănească fixă de 3000 lei lunar reprezintă rezultatul unei interpretări și aplicări eronate a dispozițiilor art. 75 și art. 76 din Codul familiei.

54. În lipsa împrejurărilor excepționale prevăzute de art. 76 alin. (1) din Codul familiei, obligația de întreținere urmează să fie executată potrivit regulii generale prevăzute de art. 75 din același cod, respectiv prin încasarea cotei de 1/4 din salariul și/sau alte venituri ale părintelui obligat.
55. Din aceste considerente, hotărârea instanței de fond urmează a fi casată în această parte, cu respingerea pretenției reclamantei privind încasarea concomitentă a unei sume bănești fixe de 3000 lei lunar.
56. Referitor la criticile apelantului Constantin Roșca privind cuantumul cheltuielilor de asistență juridică, Colegiul le apreciază ca fiind întemeiate în parte.
57. Potrivit art. 94 din Codul de procedură civilă, precum și jurisprudenței constante a Curții Supreme de Justiție, instanța nu este ținută de cuantumul onorariului convenit între avocat și client, fiind obligată să verifice dacă acesta este real, necesar și rezonabil, raportat la circumstanțele concrete ale cauzei.
58. Din actele dosarului rezultă că reclamanta a prezentat dovada suportării cheltuielilor de asistență juridică în cuantum de 11950 lei.
59. Cu toate acestea, simpla existență a contractului de asistență juridică și a dovezii plății nu obligă instanța să acorde integral suma solicitată, întrucât recuperarea cheltuielilor de judecată este guvernată de principiul proporționalității și al caracterului rezonabil.
60. Colegiul constată că prezenta cauză privește un litigiu de dreptul familiei, care, deși a cuprins mai multe capete de cerere, nu a implicat administrarea unui probatoriu complex, efectuarea unor expertize judiciare, audierea unui număr mare de martori sau soluționarea unor probleme juridice de o dificultate deosebită.
61. De asemenea, o parte importantă dintre pretențiile reclamantei nu au fost contestate de către pârât, inclusiv desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului.
62. Totodată, prin prezenta decizie, apelul este admis în parte, fiind modificată hotărârea primei instanțe atât în ceea ce privește modalitatea de stabilire a pensiei de întreținere, cât și cuantumul cheltuielilor de asistență juridică.
63. Această împrejurare confirmă că soluția pronunțată de prima instanță nu a fost menținută integral și constituie un element suplimentar care justifică reducerea cheltuielilor compensate.
64. Evaluând complexitatea litigiului, volumul activității procesuale efectiv desfășurate, numărul ședințelor de judecată, contribuția reprezentantului

reclamantei la soluționarea cauzei și principiul proporționalității, Colegiul apreciază că suma de 5000 lei reprezintă un cuantum rezonabil și echitabil al cheltuielilor de asistență juridică susceptibile de compensare.

65. În consecință, hotărârea primei instanțe urmează a fi modificată în această parte, prin reducerea cuantumului cheltuielilor de asistență juridică de la 11950 lei la 5000 lei.

În conformitate cu prevederile articolelor 385 lit. c), b), 389-390 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,-

D E C I D E:

Se admite cererea de apel declarată de apelantul Constantin Roșca, reprezentat de avocatul Sergiu Coptu.

Se casează hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 septembrie 2024, corectată prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 decembrie 2024, în partea încasării de la Constantin Roșca, în beneficiul Marinei Roșca, a pensiei de întreţinere a fiicei minore *****, născută la *****, concomitent și într-o sumă bănească fixă în mărime de 3000 lei lunar, începând cu 18 decembrie 2023, pînă la atingerea majoratului de către copil, cu emiterea unei noi hotărâri în această parte, după cum urmează:

Se respinge pretenția Marinei Roșca privind încasarea de la Constantin Roșca, în beneficiul Marinei Roșca, a pensiei de întreţinere a fiicei minore *****, născută la *****, concomitent și într-o sumă bănească fixă.

Se modifică hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 septembrie 2024, în partea cuantumului cheltuielilor de asistență juridică, după cum urmează:

Se micșorează mărimea cuantumului cheltuielilor de asistență juridică, de la 11950,00 lei (unsprezece mii nouă sute cincizeci lei, 00 bani) până la 5000,00 lei (cinci mii lei, 00 bani).

În rest, hotărârea se menține.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul: Ana Panov

Judecătorii: Svetlana Vîșcu

Elena Bolocan